UBUNTU/LINUX

Başlangıç Dersi

Doç.Dr.Sinan Kuday (skuday@ankara.edu.tr)

Ankara Üniversitesi
Fizik Bölümü

Komut Satırı /Command Line

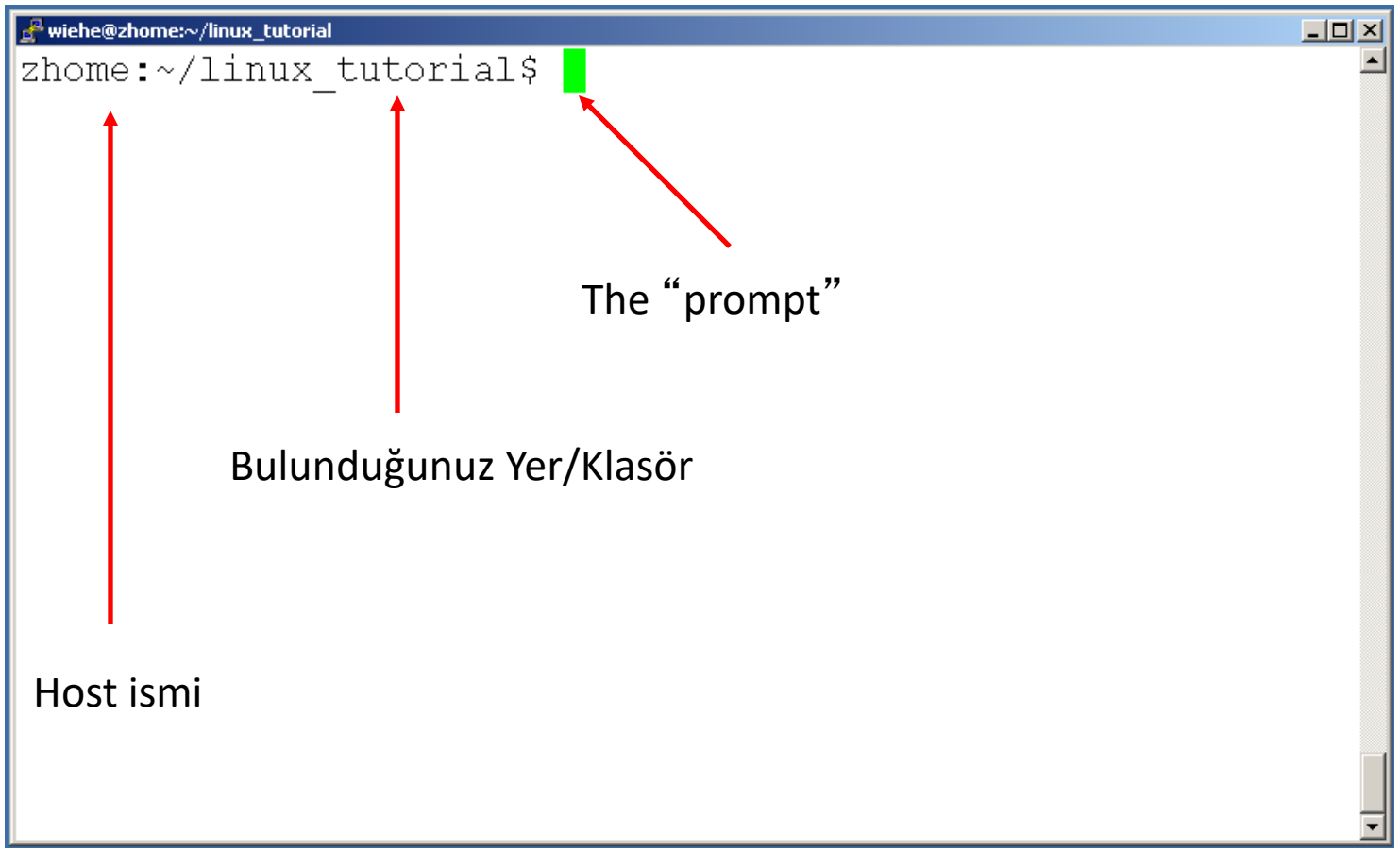

Temel Komutlar

- ls
  - $ ls -l
  - $ ls -a
  - $ ls -la
  - $ ls -l --sort=time ya da -lt
  - $ ls -l --sort=size -r
- cd
  - $ cd /usr/bin
- pwd
  - $ pwd
- ~
  - $ cd ~
- ~*user*
  - $ cd ~weesan <Kullanıcı Adı>
  - "*" opsiyonunu kullanabilirsiniz
  - <tab> tuşu yarım kalan isimleri tamamlar
- which
  - $ which ls
- whereis
  - $ whereis ls
- locate
  - $ locate stdio.h
  - $ locate iostream
- rpm
  - $ rpm -q bash
  - $ rpm -qa
  - $ rpm -qa | sort | less
- find
  - $ find / | grep stdio.h
  - $ find /usr/include | grep stdio.h

Temel Komutlar

- echo
  - $ echo “Hello World”
  - $ echo -n “Hello World”
- cat
  - $ cat /etc/motd
  - $ cat /proc/cpuinfo
- cp
  - $ cp foo bar
  - $ cp -a foo bar
- mv
  - $ mv foo bar
- mkdir
  - $ mkdir foo
- rm
  - $ rm foo
  - $ rm -rf foo
  - $ rm -i foo
  - $ rm -- -foo
- chgrp
  - $ chgrp bar /home/foo
- chsh
  - $ chsh foo
- chfn
  - $ chfn foo
- chown
  - $ chown -R foo:bar /home/foo

Temel Komutlar

- tar
  - $ tar cvfp lab1.tar lab1
- gzip
  - $ gzip -9 lab1.tar
- untar & ungzip
  - $ gzip -cd lab1.tar.gz | tar xvf –
  - $ tar xvfz lab1.tar.gz
- touch
  - $ touch foo
  - $ cat /dev/null > foo
- Pipe
  - $ cal > foo
  - $ cat /dev/zero > foo
  - $ cat < /etc/passwd
  - $ who | cut -d’ ‘ -f1 | sort | uniq | wc –l
- backtick
  - $ echo “The date is `date`”
  - $ echo `seq 1 10`
- Hard, soft (symbolic) link
  - ln vmlinuz-2.6.24.4 vmlinuz
  - ln -s firefox-2.0.0.3 firefox

Dosya İzinleri

Linuxte dosyalar kullanıcılara göre özel izin seviyelerine sahiptir. Bu seviyeler;

- “r” yani “read only”
- “w” yani “write”
- “x” yani “execute”
  - Örneğin klasörler için x seviyesi kalsör içindeki dosyaların gösterilmesi anlamına gelir.

Dosya İzinleri

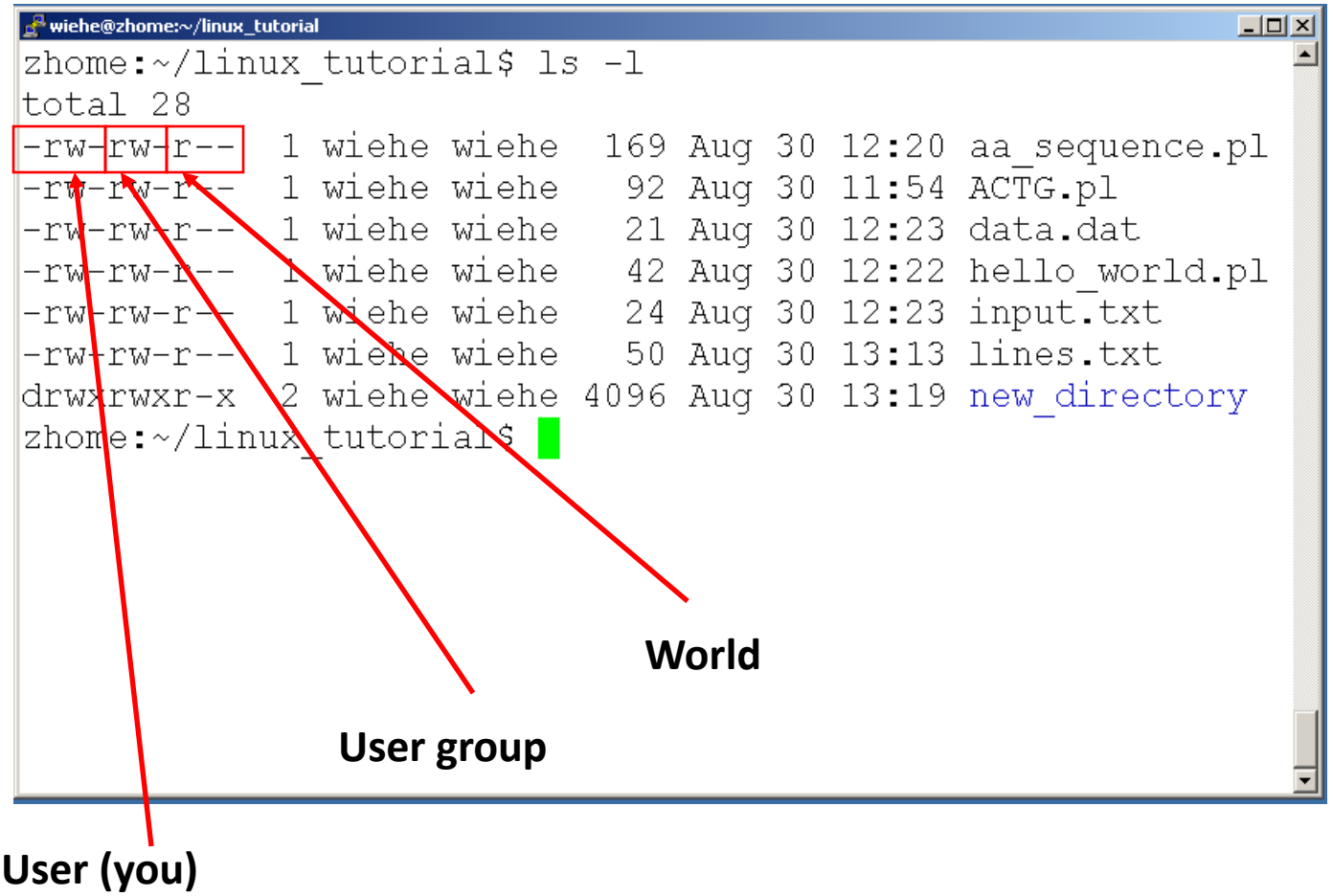

Dosya İzinleri / Chmod komutu

Syntax: chmod [**u**ser/**g**roup/**o**thers/**a**ll]+[permission] [file(s)]

Aşağıda bir dosya için nasıl tüm kullanıcalara çalıştırma izinlerinin açıldığını göreceksiniz:

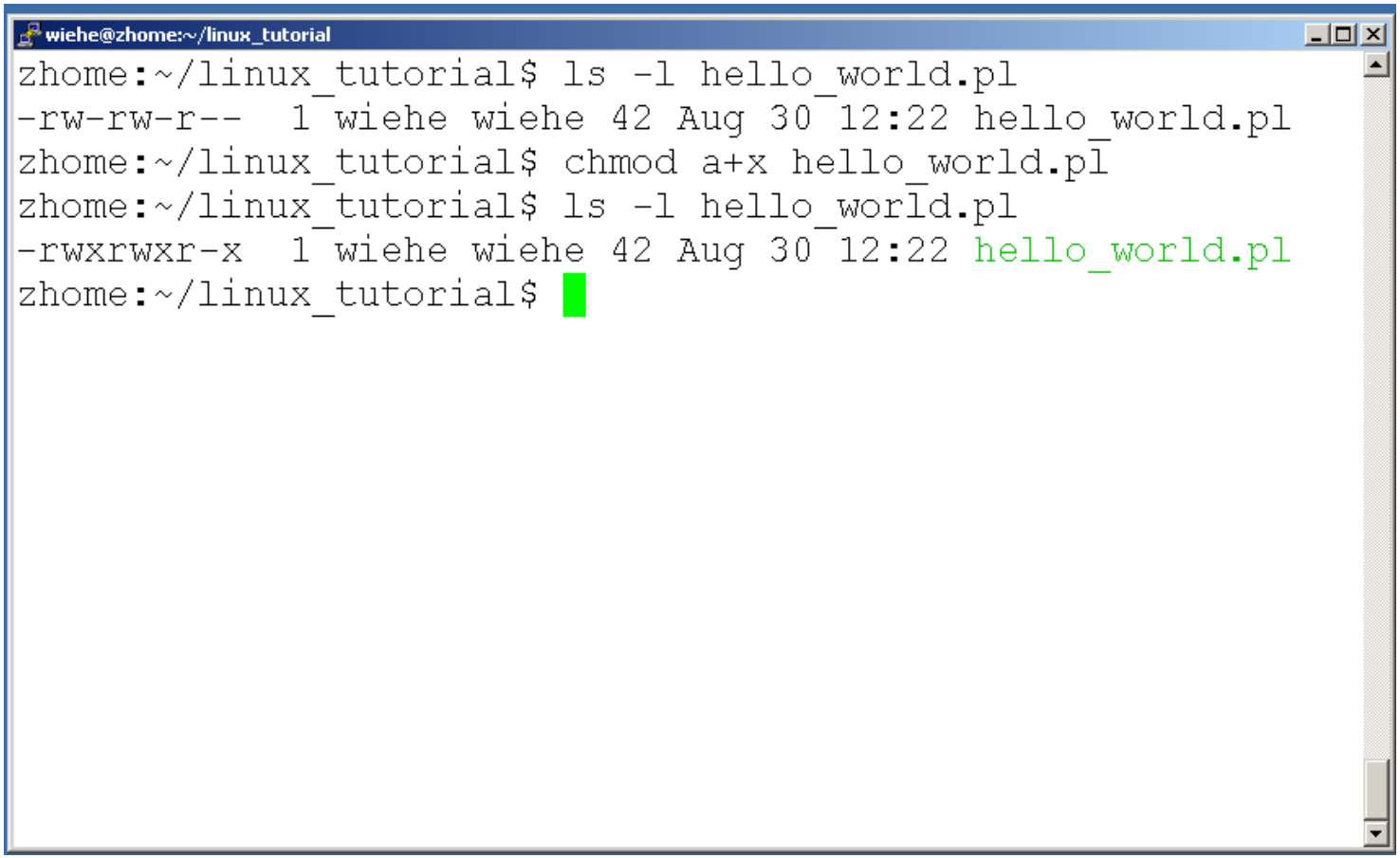

Vi Editörü

- 2 modes
  - Input mode
    - ESC to back to cmd mode
  - Command mode
    - Cursor movement
      - h (left), j (down), k (up), l (right)
      - ^f (page down)
      - ^b (page up)
      - ^ (first char.)
      - $ (last char.)
      - G (bottom page)
      - :1 (goto first line)
    - Swtch to input mode
      - a (append)
      - i (insert)
      - o (insert line after
      - O (insert line before)
    - Delete
      - dd (delete a line)
      - d10d (delete 10 lines)
      - d$ (delete till end of line)
      - dG (delete till end of file)
      - x (current char.)
    - Paste
      - p (paste after)
      - P (paste before)
    - Undo
      - u
    - Search
      - /
    - Save/Quit
      - :w (write)
      - :q (quit)
      - :wq (write and quit)
      - :q! (give up changes)

Nano Editörü (Daha kolay bir editör!)